

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра романо-германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор
навчально-наукового інституту)

факультет іноземних мов

(вказати назву структурного підрозділу)

Світлана ВІРОТЧЕНКО

(вказати П.І.Б керівника)

“ 26 ”

серпня

2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перекладацька практика (з відривом)

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	В – Культура, мистецтво, гуманітарні науки (шифр і назва)
спеціальність	В11 Філологія (за спеціалізаціями) (шифр і назва)
освітня програма	Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова (шифр і назва)
спеціалізація	В11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)
факультет	іноземних мов

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“ 26 ” серпня 2026 року, протокол № 7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Оніщенко Наталія Анатоліївна, доцент кафедри романо-германської філології

Григор'єв Максим Вікторович, старший викладач кафедри романо-германської філології

Програму схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології

Протокол від “ 26 ” серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри романо-германської філології

(підпис)

Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантими освітніх (професійних/наукових) програм:

Німецька мова та література і
переклад та англійська мова
назва освітньої програми

(підпис)

Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Французька мова та література і
переклад та англійська мова
назва освітньої програми

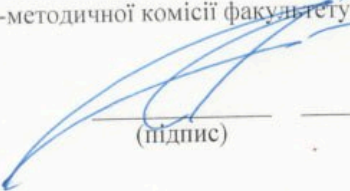

(підпис)

Ірина РУДНІСВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “ 26 ” серпня 2026 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

(підпис)

Анна КОТОВА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Перекладацька практика І» (з відривом) складена відповідно до освітньо- професійної програми підготовки: Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова Другий (магістерський рівень).

Спеціальності В11 Філологія

Спеціалізації В11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька; В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Перекладацька практика І” є: застосування у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, усвідомлення професійної значущості цих знань, виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності; оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій; знайомство з робочим місцем перекладача та секретаря-референта, а також сучасним обладнанням та оргтехнікою; розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- перевірити сформованість перекладацьких навичок здобувачів освіти;
- ознайомити здобувачів освіти з виробничою специфікою перекладацького фаху.
- створити передумови для успішного працевлаштування випускників;
- перевірити навички використання засобів автоматизованого перекладу, постредагування та локалізації.

1.3. Кількість кредитів: 6

1.4. Загальна кількість годин: 180

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
—	—
Практичні, семінарські заняття	
—	—
Лабораторні заняття	
—	—
Самостійна робота	
180 год.	180 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
—	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Загальні компетенції

- ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою усно та письмово.
- ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Компетентності, визначені специфікою ОП «Французька мова та література і переклад та друга іноземна мова»

- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.
- ЗК14. Здатність до безперервного та актуального навчання.

Фахові компетенції

- ФК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Компетентності, визначені специфікою ОП «Німецька мова та література і переклад та друга іноземна мова»

- ФК9. Здатність проектувати, організовувати та здійснювати викладання іноземних мов у закладах вищої освіти з використанням сучасних лінгводидактичних підходів, цифрових технологій і методик оцінювання, з урахуванням рівня підготовки здобувачів освіти та актуальних освітніх потреб.
- ФК10. Здатність здійснювати усний і письмовий переклад текстів різних жанрів і сфер комунікації, адекватно відтворюючи зміст, стиль і прагматичні особливості оригіналу з урахуванням мовних і міжкультурних чинників та вимог професійної перекладацької діяльності.

Компетентності, визначені специфікою ОП «Французька мова та література і переклад та друга іноземна мова»

- ФК9. Здатність продемонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної та міжособистісної комунікації
- ФК10. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

- ПРН1. Оцінювати власну навчальну, наукову та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості освіти та/або дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їхнього вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН10. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН14. Створювати, аналізувати, перекладати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Результати навчання, визначені специфікою ОП «Німецька мова та література і переклад та друга іноземна мова»

ПРН19. Здійснювати професійний усний і письмовий переклад текстів різних жанрів і сфер спілкування, коректно передавати зміст, стиль і прагматичні особливості оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії відповідно до комунікативного завдання та дотримуватися норм професійної етики перекладача.

Результати навчання, визначені специфікою ОП «Французька мова та література і переклад та друга іноземна мова»

ПРН18. Використовувати іноземну мову для організації ефективної мовної, міжмовної та міжкультурної комунікації на особистому та професійному рівнях.

ПРН19. Адаптуватися до змін в соціально-економічній ситуації та на ринку праці.

1.8. Пререквізити: Володіння профільною іноземною на рівні не нижче B2, Сучасні концепції у галузі мовознавства, літературознавства і перекладознавства.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Перекладацька практика.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Перекладацька практика						
Перекладацька практика	180	—	—	—	—	180
Разом за розділом	180	—	—	—	—	180

4. Теми практичних занять

Не передбачаються програмою

5. Завдання для самостійної роботи

Перекладацька практика на 1 курсі магістратури проходить з відривом від освітнього процесу на зовнішніх базах практики та на кафедрі романо-германської філології факультету іноземних мов. Базою практики, за потреби, можуть також бути інші підрозділи факультету іноземних мов та ХНУ імені В.Н. Каразіна. Тривалість практики – 4 тижні. До змісту практики входить:

- виконання письмового перекладу в обсягах, необхідних для забезпечення повноцінної зайнятості здобувача освіти з урахуванням освітнього процесу (що становить 2000 друкарських знаків на один робочий день для практики з відривом від освітнього процесу);
- вивчення професійної термінології, пов'язаної з особливостями тексту / текстів перекладу, складання тематичного / термінологічного словника-госларія (німецько/французько-українського та українсько-німецького/ французького);
- використання програм автоматизованого перекладу;
- здійснення постредагування та локалізації (за потреби).

В період практики здобувач освіти має вести щоденник практики, а також відвідувати консультації керівника з практики відповідно до встановленого графіку. Під час консультації здобувач освіти не тільки з'ясовує проблемні питання, а й інформує керівника про виконання отриманих раніше завдань. По закінченню практики здобувач освіти зобов'язаний подати у визначений термін (не більше 5 робочих днів) заповнений щоденник практики, характеристику з місця проходження практики і власний звіт про проходження практики.

Характеристика про проходження практики підписується керівником практики від бази практики. Характеристика має містити такі обов'язкові компоненти: інформацію про місце і час проходження практики, робоче місце і функціональні обов'язки практиканта; обсяг виконаної роботи у кількості друкованих знаків, характеристику галузі, до якої відносилися тексти, з якими працював практикант; оцінку якості роботи практиканта за чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”).

Звіт практиканта має містити: зразки перекладених матеріалів із зазначенням їхніх обсягів, а також термінологічний словник-мінімум; інформацію про перекладацькі труднощі та проблеми, що виникли під час роботи, і шляхи їх подолання; побажання і рекомендації щодо бази практики, а також щодо інформації, яку було б доцільно включити до змісту навчання з теорії та практики перекладу; факультативно до звіту можна включати інформацію про інші види діяльності під час практик.

6. Індивідуальні завдання

Програмою не передбачаються.

7. Методи контролю

1. Інструктаж.
2. Консультація.

8. Схема нарахування балів Критерії оцінювання перекладацької практики

1. Якість виконання перекладу (макс. 60 б.):

54–60 б. - переклад виконано на високому якісному рівні, без змістових помилок або з поодинокими незначними неточностями; стилістичні вади відсутні або не впливають на якість тексту.

47–53 б. - переклад виконано на високому/достатньому якісному рівні, є незначна кількість змістових помилок та/або стилістичних вад, які не перешкоджають розумінню й адекватному сприйняттю тексту.

40–46 б. - переклад виконано на достатньому якісному рівні, наявні окремі змістові

помилки та стилістичні вади, проте основний зміст оригіналу передано адекватно.

34–39 б. - переклад виконано на задовільному рівні, є помітна кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст потребує доопрацювання та додаткової перевірки.

28–33 б. - переклад виконано на низькому рівні, є значна кількість змістових помилок, неточностей і стилістичних вад, окремі фрагменти передано неадекватно.

21–27 б. - переклад виконано на низькому рівні, допущено численні змістові помилки, пропуски та спотворення; якість перекладу істотно знижує точність передачі змісту оригіналу.

11–20 б. - переклад виконано на дуже низькому рівні, значна частина тексту перекладена неправильно або неповно; наявні систематичні змістові та стилістичні помилки.

1–10 б. - переклад виконано фрагментарно, більшість змісту оригіналу передано неправильно або втрачено; текст практично не відповідає вимогам до перекладу.

0 б. - переклад не виконано або результат не дає змоги оцінити якість перекладацької роботи.

2. Укладання словника (макс. 20 б.):

18–20 б. - словник повністю або майже повністю охоплює необхідну термінологію (100 і більше одиниць); словникові статті укладено грамотно, оформлення відповідає лексикографічним нормам, терміни та їхні відповідники подано послідовно й системно.

15–17 б. - словник охоплює основний обсяг необхідної термінології (90–99 одиниць); наявні незначні недоліки у відборі термінів або оформленні словникових статей, які не впливають істотно на якість роботи.

12–14 б. - словник охоплює більшість необхідної термінології (80–89 одиниць); оформлення загалом відповідає лексикографічним нормам, однак наявні окремі помилки, неточності або непослідовність в оформленні.

9–11 б. - словник містить достатній, але неповний обсяг необхідної термінології (70–79 одиниць); наявна низка пропусків, помилок у доборі або тлумаченні термінів, а також порушень лексикографічних норм; робота потребує доопрацювання.

6–8 б. - словник містить значну частину необхідної термінології (60–69 одиниць), однак характеризується суттєвими пропусками та недоліками в оформленні словникових статей; допущено систематичні порушення лексикографічних норм.

3–5 б. - словник містить обмежену кількість необхідних термінів (30–59 одиниць); значна частина термінології пропущена, оформлення суттєво не відповідає встановленим вимогам, словник потребує значного доопрацювання.

1–2 б. - словник укладено фрагментарно (до 29 одиниць); охоплено лише незначну частину необхідної термінології, наявні численні помилки та порушення лексикографічних норм.

0 б. - словник не укладено або не подано на перевірку..

3. Оформлення та подання супровідних матеріалів (макс. 20 б.):

18–20 б. - супровідні матеріали оформлено повністю відповідно до встановлених вимог і рекомендацій, без помилок та недоліків; матеріали подано на кафедру вчасно.

15–17 б. - супровідні матеріали оформлено відповідно до основних вимог, наявні незначні технічні або оформлювальні недоліки, які не впливають на зміст і загальну якість документації; матеріали подано вчасно.

12–14 б. - супровідні матеріали загалом відповідають установленим вимогам, однак містять окремі недоліки в оформленні, структурі або змісті; матеріали подано вчасно або з незначним порушенням встановленого терміну.

9–11 б. - супровідні матеріали оформлено з низкою порушень вимог і рекомендацій; окремі документи або необхідні елементи оформлення відсутні; матеріали подано несвоєчасно.

6–8 б. - супровідні матеріали оформлено зі значними порушеннями встановлених вимог, документація є неповною, містить суттєві недоліки; подання матеріалів відбулося із значним порушенням термінів.

3–5 б. - супровідні матеріали оформлено частково, значна частина необхідної документації

відсутня або не відповідає встановленим вимогам; матеріали подано із суттєвим порушенням встановленого терміну.

1–2 б. - подано лише окремі супровідні матеріали, які значною мірою не відповідають встановленим вимогам; документація є фактично непридатною для повноцінної перевірки.

0 б. - супровідні матеріали не оформлено та/або не подано на кафедру..

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

9. Рекомендоване методичне забезпечення

1. Щоденник практики
2. Зразки документації
3. Словники
4. Інформаційні ресурси

10. Рекомендована література

1. Корунець І.В., Терех О.І. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова книга, 2000. 446 с.
2. Івахненко А. О. Основи наукових досліджень у галузі перекладознавства : конспект лекцій. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 64 с.
3. Оніщенко Н.А., Коваленко В.Р. Відтворення українських реалій у сучасному німецькомовному публіцистичному дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2025. № 76. 241-246. <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2025.76.50>
4. Світоносова Л.О., Оніщенко Н.А. Антропоніми у англomовному фентезі та їх передача в перекладах німецькою мовою. Молоді фахівці – майбутнє науки: збірник наукових праць студентів. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2023. Вип. 15. С.149-161.
5. Говоруха Н.В., Корінь С.М. Політкоректність як складник міжкультурної компетентності майбутнього усного перекладача: методичний аспект. Інноваційна педагогіка. Випуск 92. Том 1. 2026. С. 45-50. <https://doi.org/10.32782/ip/92.1.9>
6. Говоруха Н.В. Методика навчання послідовного перекладу з німецької мови у професійно орієнтованих ситуаціях спілкування. Матеріали XXXV засідання школи-семінару: Нові підходи до навчання іноземних мов: Підвищення якості освіти – шлях до формування інтелектуального капіталу. 2025. С.22-27.
7. Говоруха Н.В. Stufen der Kompetenzbildung: Dolmetschen und politische Korrektheit. Матеріали XVIII Міжнародної науково-методичної конференції «Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шляхи інтеграції закладів середньої та вищої освіти». Х.: ХНУ імені В.Н Каразіна, 24 квітня 2026. 2026. С.27-29.
8. Кучер З.І., ін. Галузевий переклад: німецька мова / З.І. Кучер, О.В. Шевченко. – Львів : Видавництво ЛНУ, 2015. – 280 с.
9. Чистяк, Д. О. (2024). Художній переклад із франкомовних літератур в Україні у діахронічному аспекті: проблеми і перспективи. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського, 4(2). DOI: 10.32782/2710-4656/2024.4.2/11
10. Filonenko, N. (2026). Strategies for Rendering Linguocultural Markers of Contemporary

French Literary Texts in Ukrainian Translation. Problems of Semantics, Pragmatics and Cognitive Linguistics, 1(49), 151–164. DOI: 10.17721/2663-6530.2026.49.151-164

11. Filonenko, N., & Lutsenko, A. (2026). Жанрова специфіка французько-українського перекладу договорів. Львівський філологічний часопис, 19, 157–162. DOI: 10.32447/2663-340X-2026-19.21

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Вкрадено в перекладі: як запозичення змінюють картину літератури
<https://www.youtube.com/watch?v=ddSi54yiQSc>

2. Онлайн-лекторій 2.0 «Мова - переклад - технології у глобалізаційний час».
https://www.youtube.com/watch?v=T_XWc8lvigo

3. Лекція Максима СТІХИ «Український переклад і перекладачі: між літературою і націєтворенням» <https://www.youtube.com/watch?v=5Fr6Kvyo8sY>

4. Художній переклад як ключ до культурного перекодування
<https://www.youtube.com/watch?v=v-cZBm6jGuo>

5. <https://www.deepl.com/uk/translator>